

KLASA: 640-02/12-02/0002

URBROJ: 355-01-14-6

10. ožujka 2014. g.

Na temelju Zaključka Akreditacijskog savjeta o dopuni dokumenta Postupak reakreditacije javnih znanstvenih instituta donesenog na 48. sjednici održanoj 10. ožujka 2014. godine, a u svezi s člankom 22. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) članka 7. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) te na temelju članka 22. i članka 44. stavka 2. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje, ravnateljica Agencije dana 10. ožujka 2014. g. donosi

POSTUPAK REAKREDITACIJE JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA

-pročišćeni tekst-

1. UVOD

Postupak reakreditacije javnih znanstvenih instituta provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) po službenoj dužnosti na temelju članka 22. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj 45/09; u daljnjem tekstu: Zakon) i Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10; u daljnjem tekstu: Pravilnik), a u skladu s dobrom europskom i međunarodnom praksom.

2. DOKUMENTI ZA PROVOĐENJE POSTUPKA REAKREDITACIJE

U postupku se reakreditacije javnih znanstvenih instituta koriste sljedeći dokumenti:

- a) Pravilnik o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10)
- b) Načela i kriteriji vrednovanja znanstvenih organizacija u Republici Hrvatskoj
- c) Obrazac za izradu samoanalize u postupku reakreditacije znanstvenih organizacija
- d) ovaj Postupak.

Navedeni su dokumenti objavljeni na internetskoj stranici Agencije (www.azvo.hr).

3. POSTUPAK REAKREDITACIJE

3.1. Donošenje plana reakreditacije

Agencija u pravilu svake godine do 30. lipnja sastavlja godišnji plan reakreditacije za iduću akademsku godinu, objavljuje ga na službenim internetskim stranicama i o tome obavještava u plan uključene znanstvene organizacije. Javni znanstveni institut koji je u planu reakreditacije može u roku od 15 dana od zaprimanja obavijesti zatražiti odgodu reakreditacije za iduću akademsku godinu, ako za to ima opravdan razlog. Konačnu odluku o odgodi donosi Akreditacijski savjet.

Izvan godišnjeg plana, reakreditacija se javnih znanstvenih instituta može provesti na prijedlog ministra nadležnog za znanost i visoko obrazovanje ili na prijedlog samog instituta.

3.2. Imenovanje stručnog povjerenstva

Na temelju javnog poziva koji se objavljuje na internetskim stranicama Agencije, biraju se članovi stručnog povjerenstva, na čelu s predsjednikom/icom, koje imenuje Akreditacijski savjet. Stručno povjerenstvo se u pravilu sastoji od 5 članova (a minimalno 3 člana), uključujući predsjednika/icu. Iznimno može biti imenovan i veći broj članova povjerenstva, ako institut provodi znanstvenu djelatnost iz više znanstvenih područja. Imenuje se i jedan zamjenski član ili više njih za slučaj nepredviđenih okolnosti.

Sastav stručnog povjerenstva:

3 do 5 znanstvenika iz srodnih znanstvenih organizacija u znanstvenom zvanju (znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik i znanstveni savjetnik, u pravilu znanstveni savjetnik) odnosno sveučilišna nastavnika u znanstvenom-nastavnom, odnosno umjetničko-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor i redovni profesor) iz znanstvenih područja u kojima institut djeluje. Dva od navedenih članova povjerenstva moraju biti zaposleni na inozemnoj znanstvenoj organizaciji ili visokom učilištu. U stručno povjerenstvo može biti imenovan i jedan stručnjak iz područja gospodarstva ili djelatnosti usko vezane za djelatnost vrednovanog instituta ili pak jedan znanstveni novak ili asistent.

Kriteriji za izbor članova stručnih povjerenstava

Članovi stručnog povjerenstva moraju imati odgovarajuće kompetencije u području, odnosno polju u kojem vrednovani institut obavlja svoju djelatnost te biti međunarodno prepoznati po izvrsnosti u bavljenju znanstvenom djelatnošću.

Predsjednik povjerenstva mora poznavati sustav osiguravanja kvalitete znanstvene djelatnosti te imati iskustvo u provođenju postupaka osiguravanja kvalitete i odgovarajuće iskustvo na upravljačkim funkcijama u znanstvenoj organizaciji.

Članovi stručnog povjerenstva moraju dobro poznavati engleski jezik, imati dobre usmene i pisane komunikacijske vještine, znati raditi u timskom okruženju te poštovati sve zadane i dogovorene protokole, postupke i rokove.

Članovi su stručnog povjerenstva neovisni u svom radu i ne predstavljaju svoje matične institucije. Prilikom sudjelovanja u provođenju postupka reakreditacije vode se načelom nepristranosti i objektivnosti. Članovi povjerenstva ne smiju biti u sukobu interesa niti imati izravne veze s vrednovanim institutom (niti jedan član povjerenstva ni članovi njegove uže obitelji ne smiju biti trenutačno ili unatrag 5 godina zaposleni s punim ili nepunim radnim vremenom na vrednovanom institutu niti s njim surađivati kao vanjski suradnici, ne mogu biti uključeni u projekte koje taj institut vodi niti biti osobno povezani s čelnicima instituta). Također, zabranjena je izravna komunikacija instituta s članovima Povjerenstva izvan posjeta institutu, a članovi su dužni o mogućem kršenju navedenih odredbi odmah obavijestiti imenovanog koordinatora Agencije. Članovi stručnog povjerenstva moraju jamčiti povjerljivost podataka dobivenih tijekom postupka reakreditacije. Radi svega navedenog, članovi stručnih povjerenstava potpisuju Izjavu o povjerljivosti i nepostojanju sukoba interesa.

Primjedbe javnog znanstvenog instituta na sastav stručnog povjerenstva

Agencija dostavlja Odluku o imenovanju stručnog povjerenstva institutu u postupku reakreditacije. Institut se može očitovati o sastavu povjerenstva i dati eventualne primjedbe u roku od 7 dana* od zaprimanja Odluke. Ako institut uloži prigovor na sastav stručnog povjerenstva, a Akreditacijski savjet ocijeni da su primjedbe opravdane, imenovat će u roku od 30 dana druge članove povjerenstva. Prigovori uloženi na članove stručnog povjerenstva ne utječu na rok dostave samoanalize i drugih materijala.

3.3. Dostavljanje samoanalize

Institut u roku od 90 dana* od zaprimanja obavijesti o planu reakreditacije izrađuje dokument sa samoanalizom prema uputama za izradu samoanalize znanstvenih organizacija koje je izradila Agencija, a u skladu sa Zakonom i Pravilnikom.

Institut je dužan staviti na oglasnu ploču i naslovnu stranicu svojih internetskih stranica obavijest o reakreditaciji i upute koje će im proslijediti Agencija, a u kojima će biti objašnjena procedura za povjerljivu komunikaciju o pitanjima koja se tiču vrednovanog instituta. Pristup

podacima koji se u povjerljivoj komunikaciji zaprimaju od zaposlenika instituta ima samo koordinator vrednovanja, a članovi povjerenstva koji su potpisali dokument o povjerljivosti dobivaju ih na uvid.

Izrađenu samoanalizu treba usvojiti nadležno tijelo vrednovanog instituta. Samoanalizu koju potpisuje njegov čelnik/ica, institut dostavlja u pisanom i elektroničkom obliku (na CD-u) na hrvatskom i engleskom jeziku Agenciji koja provjerava cjelokupnost dokumentacije i prema potrebi traži njezine izmjene i/ili dopune.

Agencija šalje primljenu samoanalizu imenovanim članovima stručnog povjerenstva. Njihova je dužnost proučiti samoanalizu i pripremiti komentare o uočenim prednostima i nedostacima vrednovanog instituta i moguća otvorena pitanja koja trebaju raspraviti prilikom posjeta. Ako je institut bio uključen u tematsko vrednovanje ili neki drugi oblik vrednovanja, Agencija šalje povjerenstvu izvješće o tome. Nakon dostavljene samoanalize, Agencija s institutom i članovima stručnog povjerenstva dogovara detalje posjeta, uključujući i sam protokol posjeta.

U slučaju da institut ne dostavi u predviđenom roku samoanalizu ili se iz postupanja instituta može zaključiti da ometa provođenje postupka reakreditacije, Agencija će, uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, donijeti preporuku kojom preporučuje ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje uskratu dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti.

3.4. Preliminarno izvješće i edukacija

Prije posjeta institutu, svi su članovi stručnih povjerenstava dužni proći edukaciju koja ih upoznaje sa zadacima, postupkom i svrhom reakreditacije.

Članovi povjerenstava dužni su najkasnije 3 dana prije dolaska na edukaciju dostaviti svoje preliminarno izvješće u kojem će se kratko osvrnuti na svaki kriterij u skladu s raspoloživim dokazima (samoanaliza i drugi dokumenti koje je dostavio institut) odnosno zapisati koji dokazi su još potrebni za objektivno donošenje mišljenja. Koordinator prikuplja dostavljena preliminarna izvješća koja će povjerenstvo raspraviti prije posjeta.

Dan prije posjeta, stručno povjerenstvo se sastaje u prostorijama koje odredi Agencija. Djelatnici će Agencije pobliže upoznati članove stručnog povjerenstva s njihovim zadacima i obvezama i detaljnije ih uputiti u temeljne nacionalne i europske dokumente za provođenje postupaka

osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Tada se utvrđuju i glavna pitanja koja bi trebalo razmotriti tijekom posjeta.

Koordinator reakreditacije za članove stručnog povjerenstva treba pripremiti i dodatne materijale o institutu, poput izvješća o udovoljavanju minimalnih uvjeta za obavljanje znanstven djelatnosti te bibliometrijskog izvješća.

3.5. Posjet

Posjet stručnog povjerenstva institutu može trajati od 1 do 3 dana, a iznimno i duže što utvrđuje Agencija u dogovoru s članovima stručnog povjerenstva i instituta. Posjet se obavlja prema prethodno utvrđenom protokolu posjeta koji se dostavlja institutu i članovima stručnog povjerenstva najmanje tjedan dana prije posjeta.

Osim članova povjerenstva, u posjetu institutu sudjeluje i koordinator posjeta, a ako je potrebno i jedan predstavnik Agencije koji ima ulogu prevoditelja (samo u iznimnim slučajevima ulogu prevoditelja može preuzeti osoba koja nije djelatnik Agencije). U skladu s odlukom Agencije, u posjet mogu biti uključeni i neovisni promatrači.

Obvezan su dio protokola posjeta institutu sastanci s upravom instituta, predstavnicima znanstvenog i stručnog osoblja, novaka, obilazak prostora (knjižnice, laboratorija, radilišta i sl.). Tijekom sastanka članovi stručnog povjerenstva rade bilješke o svojim zapažanjima. Institut je obavezan dati na uvid dokumente kojima regulira svoje aktivnosti (primjerice pravilnike, odluke, sporazume). Posjet završava sastankom s upravom na kojem predsjednik stručnog povjerenstva ili osoba koju on zaduži (član povjerenstva), obavještava sudionike sastanka o zapažanjima s vrednovanja. Na tom sastanku u pravilu nije predviđeno vrijeme za raspravu o tim zapažanjima. Uoči, tijekom i nakon posjeta zabranjeno je davanje, odnosno primanje darova članovima stručnih povjerenstava.

3.6. Izvješće

Zadnji dan posjeta svi članovi stručnog povjerenstva sudjeluju u pisanju izvješća, a Predsjednik stručnog povjerenstva dostavlja završno izvješće Agenciji, i to u roku od 30 dana od završetka posjeta, u skladu s Uputama za izradu završnog izvješća. Izvješće sadrži ocjenu kvalitete javnog znanstvenog instituta koja se temelji na materijalima koje je dostavio institut i na saznanjima

stečenim tijekom posjeta. Ocjenu kvalitete ispunjava svaki član stručnog povjerenstva na za to predviđenim obrascima. Na kraju stručno povjerenstvo donosi zajedničku ocjenu za svaki kriterij. U izvješću trebaju biti navedene preporuke za poboljšanje.

Prije donošenja mišljenja, Agencija završno izvješće stručnog povjerenstva upućuje vrednovanom institutu koji se u roku od 15 dana* može očitovati o njemu, iznoseći svoje primjedbe i potrebna razjašnjenja vezana uz moguće formalne propuste ili netočnosti.

Završno izvješće povjerenstva i moguće očitovanje instituta Agencija dostavlja Akreditacijskom savjetu.

Akreditacijskom se savjetu podnosi i izvješće o udovoljavanju minimalnih uvjeta prema Pravilniku koje podnosi koordinator reakreditacije (djelatnik Agencije).

3.7. Mišljenje Akreditacijskog savjeta

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije i završnog izvješća povjerenstva, očitovanja instituta i izvješća o udovoljavanju minimalnih uvjeta, Akreditacijski savjet donosi neovisno mišljenje o:

- izdavanju potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- uskrati dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- izdavanju pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine.

Ako smatra da institutu treba izdati pismo očekivanja, Akreditacijski savjet određuje razdoblje u kojem će se provoditi naknadno praćenje (*follow-up*), odnosno vremenski rok do kojeg institut treba provesti preporuke iz izvješća. Vremenski rok za uklanjanje nedostataka može se odrediti najduže do tri godine, ovisno o kakvim se uočenim nedostacima radi.

3.8. Prigovor instituta

Ako Akreditacijski savjet donese mišljenje da bi se institutu trebala izdati uskrata, o tome se obavještava institut koji ima pravo podnijeti prigovor na mišljenje Akreditacijskog savjeta u roku od 15 dana* od dana dostave obavijesti o mišljenju. Nakon zaprimanja prigovora, povjerenstvo Akreditacijskog savjeta na temelju cjelokupne dokumentacije iz postupka reakreditacije donosi očitovanje u roku od mjesec dana*.

Povjerenstvo Akreditacijskog savjeta za rješavanje prigovora sastoji se od tri člana Akreditacijskog savjeta koje članovi Akreditacijskog savjeta biraju između sebe.

Akreditacijski savjet razmatra očitovanje Povjerenstva, ponovno donosi mišljenje i upućuje ga Agenciji.

3.9. Akreditacijska preporuka Agencije

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku kojom preporučuje ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

- izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti ili dijela djelatnosti;
- uskratu dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti ili dijela djelatnosti;
- izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine.

Akreditacijska preporuka koja se upućuje ministru sadrži i ocjenu kvalitete instituta s preporukama za poboljšanje i unapređenje kvalitete. Konačna je ocjena kvalitete reakreditacije javna. Svi su dokumenti proizašli iz postupka reakreditacije (izvješće povjerenstva na hrvatskom i engleskom jeziku i akreditacijska preporuka Agencije) javni i objavljuju se na internetskim stranicama Agencije.

3.10. Naknadno praćenje (Follow-up)

Nakon isteka predviđenog razdoblja koji je Akreditacijski savjet odredio za naknadno praćenje (*follow-up*), institut podnosi Agenciji izvješće o učinjenom. Akreditacijski savjet na temelju izvješća razmatra u kojoj je mjeri institut primijenio preporuke za poboljšanje te objavljuje izvješće o tome. Po potrebi, Akreditacijski savjet može ponovo uputiti cijelo stručno povjerenstvo ili dio članova povjerenstva u ponovni posjet instituciji da se utvrdi u kojoj su mjeri otklonjeni nedostaci. Ako je institut dobio pismo očekivanja, Akreditacijski savjet daje mišljenje Agenciji o:

- izdavanju potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti ili dijela djelatnosti;
- uskrati dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti ili dijela djelatnosti.

Na temelju mišljenja Akreditacijskog savjeta, Agencija ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje dostavlja preporuku o izdavanju ili uskrati dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti ili dijela djelatnosti. Ta je preporuka javna te se objavljuje na internetskoj stranici Agencije.

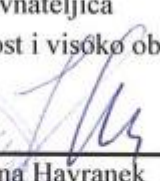
U slučaju da je institutu nakon obavljenog postupka reakreditacije izdana potvrda o ispunjavanju uvjeta za obavljanje znanstvene djelatnosti ili dijela djelatnosti, uz preporuke za unapređenje kvalitete, naknadno praćenje obuhvaća sljedeće radnje:

- reakreditirani javni znanstveni institut u roku od 6 mjeseci* od dana dostavljanja potvrde donosi akcijski plan u cilju unapređenja kvalitete i dostavlja ga Agenciji,
- reakreditirani javni znanstveni institut jednom godišnje izvještava Agenciju o realizaciji akcijskog plana.

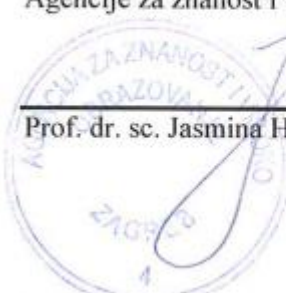
3.12. Povratne informacije

Nakon završetka svake reakreditacije, Agencija prikuplja povratne informacije od reakreditiranog instituta i članova stručnih povjerenstava. Navedeni se podaci prikupljaju u svrhu poboljšanja rada Agencije.

ravnateljica
Agencije za znanost i visoko obrazovanje

Prof. dr. sc. Jasmina Havranek

*U sve rokove predviđene ovim dokumentom ne računa se razdoblje od 15.07. do 31.08. i od 24.12. do 06.01.